

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2637

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de noodzaak om de vraag naar veevoer terug te dringen nu hongersnood dreigt* (ingezonden 1 april 2022).

Mededeling van Minister **Staghouwer** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 9 mei 2022).

Vraag 1

Heeft u gelezen dat Arif Husain, de economisch directeur van het Wereldvoedselprogramma (WFP), waarschuwt dat de oorlog in Oekraïne door de snelle stijging van voedselprijzen voor tientallen miljoenen mensen die wereldwijd op het randje van de honger balanceren het definitieve zetje betekent?¹

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat Nederland, voordat de oorlog uitbrak, miljoenen tonnen voermais uit Oekraïne haalde om hier aan dieren in de veehouderij te voeren en daarnaast ook tarwe, zonnebloemzaden, koolzaad en rapzaad uit Oekraïne importeerde voor de (biologische) veehouderij?^{2 3}

Vraag 3

Erkent u dat Nederland, met zo'n 600 miljoen dieren die per jaar worden gefokt, gebruikt en gedood in de veehouderij, een groot beslag legt op de wereldvoorraad plantaardige eiwitten en op landbouwgronden binnen en buiten Europa?

¹ De Volkskrant, 25 maart 2022, Directeur Voedselprogramma: «Deze oorlog had niet op een slechter moment kunnen komen, en niet op een slechtere plaats» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/directeur-voedselprogramma-deze-oorlog-had-niet-op-een-slechter-moment-kunnen-komen-en-niet-op-een-slechtere-plaats~be5283f2/>).

² Akkerwijzer, 4 maart 2022, Rabobank: «Gevolgen oorlog Oekraïne gaan verder dan alleen de graanprijzen» (<https://www.akkerwijzer.nl/artikel/457596-rabobank-gevolgen-oorlog-oekraïne-gaan-verder-dan-alleen-de-graanprijzen>).

³ FD, 25 maart 2022, Boeren hamsteren veevoer vanwege oorlog in Oekraïne (<https://fd.nl/economie/1434385/boeren-hamsteren-veevoer-vanwege-oorlog-in-oekraïne-q2c2calM59p6>).

Vraag 4

Heeft u gezien dat Nederlandse veehouders veevoer zijn gaan hamsteren door de stijgende prijzen en de dreigende schaarste?⁴

Vraag 5

Deelt u de vrees van veevoergigant ForFarmers dat dit hamstergedrag de voorraadketen verder onder druk zet?

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat meer dan 60% van het Europese akkerland wordt ingezet voor de productie van veevoer?⁵

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat in Europa meer dan de helft van de graanproductie wordt gevoerd aan koeien, varkens en andere dieren in de vee-industrie?⁶

Vraag 8

Kunt u bevestigen dat ook verreweg het grootste deel van het in Nederland geteelde graan (tweederde of meer) wordt gebruikt voor veevoer?⁷

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat de Nederlandse veehouderij als het gaat om eiwitrijke grondstoffen voor meer dan de helft afhankelijk is van import van buiten Europa?⁸

Vraag 10

Heeft u gezien dat pluimveehouders vanwege de hoge voerkosten overwegen om minder dieren «op te zetten», ofwel kuikens vet te mesten tot ze op een leeftijd van zes weken naar de slacht worden afgevoerd?⁹

Vraag 11

Heeft u gezien dat Nederlandse pluimveehouders leghennen eerder naar de slacht brengen omdat de prijzen voor veevoer snel zijn gestegen en ze het te duur vinden om de dieren in leven te houden?¹⁰

Vraag 12

Heeft u gezien dat in de biologische veehouderij wordt gesproken over noodslachtingen van dieren vanwege het wegvallen van de aanvoer van biologisch veevoer?

Vraag 13

Erkent u dat het immoreel zou zijn om dieren te fokken en ze vervolgens geen eten meer te geven omdat dit ofwel te duur, ofwel onvoldoende beschikbaar is?

Vraag 14

Wat gaat u doen om dit te voorkomen?

---

⁴ FD, 25 maart 2022, Boeren hamsteren veevoer vanwege oorlog in Oekraïne (<https://fd.nl/economie/1434385/boeren-hamsteren-veevoer-vanwege-oorlog-in-oekraïne-q2c2calM59p6>).

⁵ Greenpeace, februari 2019, Feeding the problem. The dangerous intensification of animal farming in Europe (<https://www.greenpeace.org/static/planet4-eu-unit-stateless/2019/02/83254ee1-190212-feeding-the-problem-dangerous-intensification-of-animal-farming-in-europe.pdf>).

⁶ Europese Commissie; Committee for the Common Organisation of Agricultural Markets, 24 februari 2022, Cereals market situation (<https://circabc.europa.eu/sd/a/92653d37-7fff-40c1-8d5e-b6bb3625c04a/EU%20cereals%20market.pdf>).

⁷ Beantwoording feitelijke vragen LNV begroting 2019 (Kamerstuk 35 210 XIV, nr. 3).

⁸ Nationale Eiwitstrategie, 2020 (Kamerstuk 35 570 XIV, nr. 70).

⁹ Nieuwe Oogst, 24 maart 2022, Vleeskuikenhouder in problemen door hoge kosten (<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2022/03/24/vleeskuikenhouder-in-problemen-door-hoge-kosten>).

¹⁰ Pluimveeweb, 18 maart 2022, «Elke schakel moet bereid zijn om een stap te zetten» (<https://www.pluimveeweb.nl/artikel/460081-de-hele-schakel-moet-bereid-zijn-om-een-stap-te-zetten/>).

Vraag 15

Kunt u bevestigen dat uit berekeningen van de Universiteit van Minnesota blijkt dat 4 miljard mensen extra kunnen worden gevoed als we onze akkers niet meer gebruiken voor veevoer en biobrandstof, maar voor voedsel voor mensen?¹¹

Vraag 16

Erkent u dat het, in het licht van zowel de stijgende voedselprijzen als de dreigende hongersnood, immoreel is om grote hoeveelheden landbouwgrond te blijven gebruiken voor de productie van veevoer en op die manier voedsel te blijven verspillen via de veehouderij?

Vraag 17

Erkent u, gezien de huidige situatie, dat het noodzakelijk is om (sneller) landbouwgronden beschikbaar te maken voor teelten voor directe menselijke consumptie en om – waar mogelijk – gewassen die geschikt zijn voor directe menselijke consumptie zo snel mogelijk daarvoor beschikbaar te stellen? Erkent u dat, vanwege de klimaat- en biodiversiteitscrisis, voedseltekorten in de toekomst alleen maar zullen toenemen en dat daarmee de noodzaak om landbouwgronden beschikbaar te maken voor menselijke consumptie alleen maar groter zal worden?

Vraag 18

Erkent u dat het (versneld) verminderen van het aantal dieren in de veehouderij ervoor zal zorgen dat er een minder groot beslag wordt gelegd op landbouwgronden binnen en buiten Europa en op de wereldvoorraad plantaardige eiwitten?

Vraag 19

Erkent u dat het verminderen van het aantal dieren vanuit het principe van voedselzekerheid én vanuit moreel oogpunt het beste kan door in de veehouderij minder dieren geboren te laten worden? Bent u derhalve bereid tot het instellen van fokbeperkingen, om op die manier een bijdrage te leveren aan het verminderen van het aantal dieren en daarmee aan een eerlijker voedselverdeling en het voorkomen van nog grotere voedselschaarste? Zo nee, waarom niet?

Vraag 20

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden?

Mededeling

De vragen van het lid Ouwehand (PvdD) over «de noodzaak om de vraag naar veevoer terug te dringen nu hongersnood dreigt» (2022Z06356, ingezonden op 1 april 2022) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.

---

¹¹ Emily S Cassidy, Paul C West, James S Gerber, Jonathan A Foley. Redefining agricultural yields: from tonnes to people nourished per hectare. Environmental Research Letters, 2013; 8 (3): 034015 DOI: 10.1088/1748-9326/8/3/034015.